

מנחות דף כח

עניין: מעשה המנורה

עקידת יצחק שער מ"ט

ואחר שנתבארו כל אלו הגבולים הנמצאים בה ראוי לכיוון אל ענינה בצירוף מה שקבלו חז"ל משיעור קומתה ותוכן מעמד הגביעים והכפתורים והפרחים הן בגוף המנורה הן בקניה אשר לא באו ענינים אלו מפורשין בשיעורן בכתוב ותחלה נתעורר אל שיעור קומתה אמרו (מנחות כ"ח:) שהוא י"ח טפחים שהוא שיעור קומת האדם הבינוני. וגם הוא כמספר י"ח לומר שהחי המאיר המזהיר חייב להמשך אל הענין אשר תרמזנו צורת המנורה הזאת. כמו שאמר (ישעיה ל"ח) חי חי הוא יודך כמוני היום. ואמר (ד"ה א' י"א) בן איש חי רב פעלים. (קהלת ז') והחי יתן אל לבו.

ודומה לזה מצאתי כתוב חמשה חומשי תורה כנגד המנורה נאמרו. בראשית שבעה תיבות כנגד שבעה נרות. ואלה שמות י"א תיבות כנגד י"א כפתורים. ויקרא ט' תיבות כנגד ט' פרחים. וידבר י"ז תיבות כנגד גבהה של מנורה שהיא י"ז טפחים ומשהו ואף על פי שבמנחות חשיב להו י"ח כיון שהאחרון חסר לכך לא נכתבה תיבה. אלה הדברים כ"ב כנגד כ"ב גביעים ע"כ. הנה הדברים הם ערבים ומתוקים ותומכים ידנו במה שאנו בדרכו וככה היא צורתה דרך גדולה וצמיחתה

קהלת יעקב ערך מנורה

החמישים קצלו המורה, קן כתז צילקוט ראובני פרשת בהעלותך (אות ו') צסס כוונת האר"י ז"ל, ותמוה לי דמנין הכל הוא ס"ו תיבות וס"ו דברים שזמנורה, ולריך לומר ד' קנים וי"א כפתורים אינו חושב במשכון ונשאר מ"ט דברים במנורה, ועיין עוד בקמון אות ד' מזה.

ילקוט ראובני פרשת בהעלותך

המנורה הוא סוד עמוק. ז' קנים נגד פסוק של בראשית יש בו ז' תיבות. י"א כפתורים נגד פסוק ואלה שמות יש בו י"א תיבות. ט' פרחים נגד פסוק ויקרא יש בו ט' תיבות. גובה של מנורה ח"י טפחים נגד פסוק במדבר יש בו ח"י תיבות ולפי שטפה י"ח לא היה שם לכן חסר תיבה א' ק"ב גביעי' נגד פסוק אלה הדברים ק"ב תיבות סנין הכל ס"ט כי ס"ט יום עברו וכיום חמשים קבלו התורה (כוונת אל"י):

אבודרהם – תפילת שחרית

ויש מקומות שנוהגין לומר בכל יום מימות העומר מזמור 'אלהים יחננו ויברכנו' (מהלים סו ז'), מפני שיש בו מ"ט תיבות חוץ מן הפסוק הראשון שהוא פתיחת המזמור, והם כנגד מ"ט ימי העומר; ועוד יש בו שבעה פסוקים חוץ מן הפסוק הראשון, והם כנגד שבעה שבועות. ובמקצת מקומות אומרים אותו בכל יום י"ח, מפני שנקרא 'מזמור המנורה', והקורא אותו בכל יום נחשב לו כאילו מרליק המנורה הטהורה בבית המקדש וכאילו מקבל פני שכינה. כי תמצא בו ז' פסוקים כנגד שבעה קני המנורה; וגם יש בו מ"ט תיבות כנגד מנין הגביעים והכפתורים והפרחים והנרות שבעה קני המנורה שעולין למנין מ"ט. כיצד: גביעים כ"ב, פרחים תשעה, כפתורים י"א, נרות שבעה – סך הכל: מ"ט. ופסוק ראשון יש בו ארבע תיבות, כנגד מלקחיה ומחתותיה – מלקחיה תרי, ומחתותיה תרי. וגם יש מקומות שנוהגין לומר בכל יום 'שיר המעלות לדוד לולי

הגר"א אדרת אליהו

פרשת דברים

שהוא הכולל⁴⁴, כמנין בינה. וידוע שהמנורה הוא חמשים שערי בינה⁴⁵, ולכן היה במנורה כ"ב גביעים וי"א כפתורים ותשעה פרחים – הרי מ"ב כנגד שם מ"ב⁴⁶, ושבעה קנים – הרי מ"ט שערי בינה. והגוף של מנורה הוא שער חמשים, וזה שנתקשה בה משה⁴⁷. ועוד יש בו י"ז והוא שם של בינה, וזה סוד "אעביר כ"ל טובי על פניך" (שמות לג, יט), וכנגדן היה שבעה נרות וחמשה מלקחיה וחמש מחתותיה שהיו צריכין להטבת חמש נרות⁴⁸. וגם ראשי פסוקים של ראשי הספרים יש גם כן תיבות נגד המנורה וכליה, רק שפסוק ראשון של ספר במדבר יש בו י"ז תיבות, והוא נגד גובהה של מנורה שהוא י"ח טפחים, ועם הכולל של ריש במדבר סליק מניינא⁴⁹ (*).

אגרא דפרקא אות קעב

בחמשה חומשי תורה נרמזין מעשי

המנורה, ספר בראשית מתחיל בפסוק אשר בו שבעה תיבות, נגד שבעה נרות, שמות י"א תיבות נגד י"א כפתורים, ויקרא תשעה תיבות נגד ט' פרחים, במדבר י"ז תיבות נגד גובהה של מנורה שהיא י"ז טפחים ומשהו (ואעפ"י שבמנחות [כח:] חשיב י"ח טפחים, כיון שטפח האחרון חסר לא נכתבה תיבה נגדו) דברים כ"ב נגד כ"ב גביעים, בעל עקידה בשם מצא כתוב במדרש⁵⁰, הביאו מרן מהרמ"א בספרו תורת העולה⁵¹. ועי"ש עוד ענינים נפלאים במעשה המנורה רמז לתורה, על כן כאשר רצו היונים לבטל התורה מישראל נעשה נס במנורה. ועיין בדרושינו לחנוכה ענינים נפלאים. ונראה לי בסגולה כשהאדם אינו מבין איזה דבר בתורה יאמר פרשת המנורה בתורה ויאירו עיניו, המשכיל יבין.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON